

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.5.10.
COM(2010)219 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**A Bizottság hatodik jelentése a hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések működéséről (2006-2009)
(a 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet 18. cikkének (5) bekezdése)**

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A Bizottság hatodik jelentése a hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések működéséről (2006-2009) (a 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet 18. cikkének (5) bekezdése)

1. BEVEZETÉS

A Bizottság rendszeresen jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak¹ a hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések működéséről.

A hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések jogalapja a 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat², a 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet³ és az 1999. május 10-i 1026/1999 tanácsi rendelet⁴.

Ez a jelentés, amely a hatodik ilyen jelentés, a **2006 és 2009** közötti időszak tekintetében mutatja be és elemzi a hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések működését, mivel a 2007-ben elfogadott előző jelentés a 2006. évre csak részben tért ki⁵. A jelentés beszámol a Bizottság ezen időszakban végzett felügyeleti tevékenységéről, értékeli a végrehajtott intézkedéseket, és levonja a következtetéseket⁶. A jelentés számot ad a felügyeleti intézkedések pénzügyi, jogi és szabályozási vonzatairól is.

A jelentés 1. melléklete a felügyelet céljait, valamint a felügyeleti intézkedések közösségi szintű működését ismerteti.

Hagyományos saját források: a harmadik országokból származó áruk behozatala során fizetendő vámok és mezőgazdasági vámok, valamint cukorilletékek. A 2006–2009 közötti időszakban a rendelkezésre bocsátott összeg meghaladta a 63 milliárd EUR-t.

¹ Az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 18. cikkének (5) bekezdése.

² HL L 163., 2007.6.23., 17.o.

³ HL L 130., 2000.5.31., 1. o., a 2009. január 26-i 105/2009/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 36., 2009.2.5., 1. o.) módosítva.

⁴ HL L 126., 1999.5.20., 1. o.

⁵ COM (2006) 874., 2007.1.9. (a 2003–2005 közötti időszakra vonatkozó ötödik jelentés).

⁶ A jelentés a közösségi intézmények (Bizottság és Számvevőszék) által végzett ellenőrzésekre szorítkozik. Nem terjed ki azokra a tagállamok által végzett ellenőrzésekre, amelyek eredményét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 325. cikke értelmében összeállított éves jelentés tartalmazza.

2. A BIZOTTSÁG FELÜGYELETI TEVÉKENYSÉGE 2006 ÉS 2009 KÖZÖTT

A Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzések pontos módszertanra épülnek, és céljuk, hogy ellenőrizzék az eljárások közösségi rendelkezéseknek való megfelelését. Az ellenőrzéseket olyan éves ellenőrzési program keretében tervezik meg, amely az egy vagy több tagállamban végrehajtandó fellépésekhez kockázatelemzés alapján kiválasztott ellenőrzési témaköröket tartalmaz. Az ellenőrzések végrehajtása és lefolytatása a valamennyi ellenőrzés esetében közös eljárások alapján történik, amelyek során a tagállamoknak előzetesen megküldött kérdőíveket használnak, a helyszínen az ellenőrzés következetességének biztosítása érdekében ellenőrzőlistát vezetnek, majd az ellenőrzést követően jelentést készítenek.

2.1. Az ellenőrzések fő eredményei

2006 és 2009 között a Bizottság az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 18. cikke alapján **129 ellenőrzést** hajtott végre⁷. Ezek közül tizenegy ellenőrzés a *Joint Audit Arrangement* megközelítés szerint zajlott⁸.

A Bizottság **436 szabálytalanságot** állapított meg, ezek közül 224-nek volt pénzügyi (51,4 %) és 110-nek szabályozási vonzata (25,2 %). A Bizottság a megállapított rendellenességek pénzügyi következményeire vonatkozóan meghozta a szükséges intézkedéseket.

A 129 ellenőrzés során 436 szabálytalanságot tártak fel.

Joint Audit Arrangements:
Közös ellenőrzési módszer, amelynek során egy tagállam belső ellenőrzési szolgálatai a Bizottság által jóváhagyott módszer szerint végzik (pénzügyi) ellenőrzést.

2.1.1. A vámügyi területeken folytatott ellenőrzések.

2006 és 2008 között a Bizottság ellenőrzéseket indított a **közösségi árutovábbítás** és a **TIR-igazolvánnyal** történő árutovábbítás területén. E fellépések szinte valamennyi tagállamra kiterjedtek. Az ellenőrzések során számos szabálytalanságra fény derült, különösen a határidőn belül le nem zárt árutovábbítási műveletek (pénzügyi és egyéb) nyomon követése területén. A tagállamokat felszólították a megfelelő intézkedések megtételére. A szabálytalanságokból eredő pénzügyi következményeket a tagállamok viselik.

Közösségi árutovábbítás és TIR-igazolvánnyal történő árutovábbítás:
olyan eljárás, amely lehetővé teszi a vámok és adók felfüggesztését a harmadik országból származó árukra a Közösség két pontja vagy a TIR (Nemzetközi közúti áruvarozási)-egyezményben részt vevő különböző országok közötti fuvarozása során.

Ezenkívül azokban a tagállamokban, amelyekben erre 2006-ban nem került sor, az **aktív feldolgozásra** és a **vámraktározásra** vonatkozóan is folytattak ellenőrzéseket. Az intézkedések során bizonyos hiányosságokra derült fény az említett vám eljárások irányítása és ellenőrzése terén, ezek közül némelyik hiányosság pénzügyi vonzattal is járt. Az érintett tagállamok tájékoztatták a Bizottságot a szükséges intézkedések megtételéről.

Aktív feldolgozás:
olyan vám eljárás, amely lehetővé teszi, hogy a behozatal a harmadik országból származó, feldolgozás után újrakivitelre szánt áru után fizetendő behozatali vám

2008-ban a **szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó egyszerűsített eljárások** vonatkozásában is végeztek ellenőrzéseket, amelyek során egyes

⁷ Az egyes témakörök tagállamonkénti megoszlását lásd a 2. mellékletben.

⁸ Dániában, Hollandiában és Ausztriában.

esetekben jelentős hiányosságokra derült fény az említett eljárások irányítása és ellenőrzése tekintetében⁹. A Bizottság felszólította az érintett tagállamokat a megállapított szabálytalanságok haladéktalan orvoslására.

felfüggesztésével történjen.

A **banán** behozatalára vonatkozó 2008. évi ellenőrzések során ugyanakkor nem tártak fel súlyos szabálytalanságot. Az ellenőrzések célja az volt, hogy meggyőződjenek róla, hogy a tagállamok orvosolták a 2001-ben megállapított nagyszámú szabálytalanságot, és megfelelően alkalmazzák a vonatkozó új közösségi rendelkezéseket. Mindössze a banán mérésére vonatkozó szabályok betartása terén derült fény egyes hiányosságokra.

Vámraktározás: olyan vám eljárás, amely a behozatali vámok felfüggesztése mellett teszi lehetővé a harmadik országból származó áruk raktározását.

2009-ben csaknem valamennyi tagállamban sor került a **vámellenőrzésre vonatkozó nemzeti stratégiák** ellenőrzésére. Az ellenőrzések célja az volt, hogy meggyőződjenek róla, hogy a tagállamok átfogó, hatékony és eredményes vámellenőrzési stratégiát léptettek életbe a hagyományos saját források tekintetében, valamint olyan struktúrákat és eljárásokat vezettek be, amelyek a kockázatelemzés alapján végzett hatékony vámellenőrzésekkel lehetővé teszik az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét. A Bizottság több tagállamot is felszólított a vámkezelés időpontjában végzett, illetve utólagos ellenőrzések hiányosságainak orvoslására, valamint arra, hogy tegyék meg a vámellenőrzések hatékonyságának fokozásához szükséges intézkedéseket. Ezek az ellenőrzések 2010-ben öt tagállamban folytatódnak¹⁰.

Egyszerűsített eljárások: olyan eljárások, amelyek során az áru az adatok és szükséges dokumentumok nélkül, valamint az áru vámhivatalban való bemutatása nélkül vám elé állítható. Később az áru helyzetét rendezni kell.

2007-ben és 2008-ban a Bizottság öt tagállamban vizsgálta, miként biztosította az adott tagállam a gyakorlatban a Bizottság és az Európai Számvevőszék legutóbbi ellenőrzései során tett **bizonyos észrevételeinek nyomon követését**. Ezen vizsgálatok nyomán nem volt szükség különösebb észrevételek megtételére a Bizottság részéről.

2.1.2. A számviteli területeken folytatott ellenőrzések.

A Bizottság ellenőrzései során valamennyi tagállamban visszatérő téma az **elkülönített számla kezelése**¹¹. Ez a számla ugyanis a hatóságoknak a hagyományos saját források kezelésére vonatkozó kötelezettségei teljesítése (jogosultságok megállapítása, biztosítékok kezelése, beszédés nyomon követése, törlések, a behajthatatlan követelések leírása) tekintetében gazdag információforrást jelent. Az e téren 2006 és 2009 között folytatott ellenőrzések megerősítették, hogy a Bizottság 2007. decemberi tájékoztatója ellenére továbbra is előfordulnak – többségükben egyedi – hibák¹². Egyes tagállamokban azonban rendszerszerű hibák is fennmaradtak, amelyek alapján jogsértési eljárásokat kell indítani. A megállapított szabálytalanságokból eredő pénzügyi következmények tagállamokra hárultak. Az általános helyzet mindenestre lassan javulóban van, ami egyrészt a bizottsági ellenőrzéseknek, másrészt a tagállamok többségében életbe léptetett, a hibák kockázatát csökkentő váminformációs és/vagy számviteli informatikai eszközöknek tudható be. Az e téren tett fellépések a

A hagyományos saját források elszámolását a tagállamok kétféle módon biztosítják:

- a beszédett vagy biztosítékkal fedezett összegeket (amelyeket az uniós költségvetésbe befizetnek) **rendes számlán** vezetik,
- a be nem szedett összegeket és a biztosítékkal fedezett, de vitatott összegeket **elkülönített számlán** vezetik.

A hagyományos saját források beszédésének rendszere: a tagállamok

⁹ Az egyes témakörök tagállamonkénti megoszlását lásd a 2. mellékletben.

¹⁰ Belgiumban, Bulgáriában, Dániában, Ausztriában és Romániában.

¹¹ Ez a témakör – fő témája mellett – valamennyi ellenőrző látogatásnak részét képezi.

¹² ACOR/2007-12/agenda-04 dokumentum.

jövőben is folytatódnak.

Egyébként több tagállamban – köztük a 2007-ben csatlakozott államokban – is végeztek az adott tagállam **hagyományos saját források beszédére vonatkozó rendszerének** értékelésére irányuló átfogóbb ellenőrzéseket. Az ellenőrzések eredményei alapján megállapítható, hogy az életbe léptetett beszédési rendszerek általában megfelelőek voltak, jóllehet fény derült néhány strukturális és egyedi hibára is.

Ezenkívül sor került a **behajthatatlan követelések** tagállamok általi kezelésére vonatkozó több konkrét ellenőrzésre is. Ezek során jelentős szabálytalanságokat állapítottak meg (olyan összegek, amelyeknél a rendelkezésre bocsátás alóli felmentés nem volt indokolt, a Bizottságnak be nem jelentett összegek stb.). Ezek közül némelyik pénzügyi vonzattal is járt.

2.2. A Bizottság által végzett felüyeleti intézkedések következményei

2.2.1 Szabályozási következmények

Amennyiben az ellenőrzések során a nemzeti jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezésekben meg nem felelést vagy egyéb hiányosságokat állapítanak meg, a tagállamok felszólítást kapnak arra, hogy a közösségi követelményeknek való megfelelés érdekében tegyék meg a szükséges intézkedéseket, beleértve a törvényi vagy rendeleti intézkedéseket is. Ezek a korrekciók a bizottsági ellenőrzési tevékenység közvetlen és nem elhanyagolható következményei. Ezenkívül a feltárt rendellenességek jelentős információforrást képviselnek a tagállamok által a vámjogszabályok alkalmazása során tapasztalt problémák és e problémák hagyományos saját forrásokra gyakorolt hatása tekintetében.

2.2.2 Jogvitákkal járó következmények

A szabályozás egyes pontjai nézeteltérést okozhatnak a tagállamok és a Bizottság között. A Bizottság ilyen esetekben kénytelen **jogsértési eljárást** indítani (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke). 2009. december 31-én tíz, hat tagállamot érintő ügy volt folyamatban különböző eljárási szakaszokban (hivatalos felszólítás, indoklással ellátott vélemény, Bírósághoz fordulás).

2006 és 2009 között a Bíróság több jelentős ítéletet is hozott a Bizottság által kezdeményezett jogsértési eljárásokban. Az esetleges pénzügyi következményeket az érintett tagállamoknak kellett viselniük. Bizonyos ítéletek esetében még folyamatban van a pénzügyi következmények megállapítása vagy rendezése.

A Bíróság 2006. február 23-i ítéletében¹³ megerősítette a Bizottság álláspontját azon határidők tekintetében, amelyeket a tagállamoknak az

által a hagyományos saját források megállapításának, lekönyvelésének, beszédésének és rendelkezésre bocsátásának biztosítására bevezetett rendszerek és eljárások összessége.

A behajthatatlan követeléseket törlik az elkülönített számláról. Az érintett összeget a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani, kivéve, ha a beszédés elmaradása vis maiorhoz köthető vagy nem a tagállamnak tudható be.

Könyvelésbe vétel: a jogosultságok összegének rögzítése a vámügyi

¹³ C-546/03. sz. ügy.

utólagos ellenőrzések esetében a vámok könyvelésbe vételekor figyelembe kell venniük. A Bíróság ezenkívül jelezte, hogy a könyvelésbe vétel semmi esetre sem akadályozza az adós védekezéshez való jogainak érvényesítését.

szervek számviteli nyilvántartásában.

Utólagos ellenőrzés: az áru vámkezelése után végzett vámmellenőrzés.

2006. október 5-én a Bíróság megerősítette a Bizottság álláspontját, és megállapította, hogy hiba volt, hogy néhány tagállam megtagadta bizonyos kategóriájú forrásoknak, nevezetesen a részletfizetési terv keretében részlegesen beszedett hagyományos saját forrásoknak¹⁴ és a közösségi árutovábbításként végzett, le nem zárt árutovábbítások keretében a biztosítékkal fedezett és nem vitatott¹⁵, illetve a TIR-igazolvánnyal fedezett¹⁶ vámoknak a közösségi költségvetésbe való befizetését. A Bíróság ugyanezen a napon a bizonyítási teherrel összefüggő okok miatt elutasította a Hollandia ellen benyújtott jogorvoslati kérelmet, mindazonáltal elismerte, hogy a tagállamoknak haladéktalanul, azaz adott esetben a lezárási határidő lejárta előtt be kell jelenteniük a tudomásukra jutott jogsértéseket és szabálytalanságokat¹⁷. A Bíróság ezenkívül elismerte a tagállamoknak az összegek megállapítását alátámasztó igazoló okmányok olyan időtartamig történő megőrzésével kapcsolatos kötelezettségét, amely lehetővé teszi az összegek helyesbítését és ellenőrzését¹⁸.

Lezáratlan árutovábbítás: olyan árutovábbítás, amelynek esetében nem bizonyított az áru rendeltetési helyre való megérkezése. Ebben az esetben a vámokat és adókat le kell könyvelni, és be kell szedni.

2007. október 18-án a Bíróság megerősítette, hogy a közösségi jogszabályokban foglalt kötelezettségek elmulasztása akkor is szabálytalanságnak minősül, ha az Unió pénzügyi érdekeire nézve nem jár hátrányos következménnyel¹⁹.

ATA-igazolvány: harmadik országból származó áru ideiglenes behozatalát és az ATA-egyezmény (Ideiglenes árubehozatalról szóló egyezmény) különböző tagországi közötti továbbítását a vámok és adók felfüggesztése mellett lehetővé tevő igazolvány.

2009. január 22-én a Bíróság megerősítette a Bizottság hagyományos saját források megállapítására és rendelkezésre bocsátására vonatkozó szabályok alkalmazásával kapcsolatos álláspontját az ATA-igazolvánnyal történő ideiglenes behozatal során megállapított szabálytalanságok esetén²⁰. Emellett megerősítette azt is, hogy a hagyományos saját forrásokra vonatkozó szabályozás értelmében ez a fajta művelet biztosítékkal fedezett műveletnek tekintendő.

2009. március 19-én a Bíróság megerősítette a Bizottság árutovábbítási műveletek lezárásának elmulasztásából eredő vámtartozások könyvelésbe vételi határidejére vonatkozó álláspontját. A Bizottságtól eltérően azonban úgy vélte, hogy amennyiben az áruk határidőn belül rendben megérkeztek rendeltetési helyükre, és csak a lezárást követően késedelmesen, nem keletkezik tartozás, és ennél fogva késedelmi kamat nem alkalmazható²¹.

Végül 2009. december 15-én a Bíróság megerősítette, hogy a tagállamok

¹⁴ C-378/03. sz. ügy.

¹⁵ C-275/04. sz. ügy.

¹⁶ C-105/02. és C-377/03. sz. ügy.

¹⁷ C-312/04. sz. ügy.

¹⁸ C-275/04. sz. ügy.

¹⁹ C-19/05. sz. ügy.

²⁰ C-150/07. sz. ügy.

²¹ C-275/07. sz. ügy.

nem utasíthatják vissza a katonai célú és a kettős célú termékek behozatalára kivetett vámoknak mint hagyományos saját forrásoknak a költségvetés rendelkezésére történő bocsátását²². Ezek a szabálytalanságok a 2003. január 1. előtti időszakra vonatkoznak, mivel a 2003. január 21-i 150/2003/EK rendelet rendelkezett arról, hogy ezen időponttól fogva az ilyen vámok bizonyos feltételekkel felfüggeszthetők²³. A bíróság tehát elutasította az érintett tagállamoknak az EK-Szerződés 296. cikkén²⁴ alapuló érvelését (egyik tagállam sem köteles olyan információt szolgáltatni, amelynek közlését ellentétesnek tartja alapvető biztonsági érdekeivel). A pénzügyi következmények megállapítása folyamatban van, mivel a tagállamok eddig megtagadták a megállapításhoz szükséges számviteli információk közlését.

2.2.3 Pénzügyi következmények

2006 és 2009 között a Bizottság ellenőrzési jelentéseiben található megállapítások, a Számvevőszék ellenőrzései, illetve a Bizottság egyéb ellenőrzési tevékenysége következtében a Bizottság számára befizetett kiegészítő összegek meghaladják a **130 millió EUR-t**²⁵.

Ezenkívül a hagyományos saját források késedelmes rendelkezésre bocsátása után járó, a tagállamok által fizetett késedelmi kamat teljes összege megközelíti a **107 millió EUR-t**²⁶.

2.3. A hagyományos saját források beszédésének megerősítésére tett bizottsági intézkedések

A tagállamokban végzett helyszíni ellenőrzések mellett a Bizottság egyéb eszközöket is alkalmaz a hagyományos saját források beszédésének felügyeletére. Ezen eszközök megfelelő alkalmazása lehetővé teszi a beszédések hatékony megerősítését.

2.3.1 A leírásra elfogadott behajthatatlan követelések vizsgálata.

A tagállamok kötelesek megtenni a szükséges intézkedéseket a hagyományos saját források Bizottság rendelkezésére bocsátására, azokat az eseteket kivéve, amikor azok beszédése vis maior vagy rajtuk kívül álló okok következtében lehetetlennek tűnik (a 1150/2000/EK, Euratom rendelet 17. cikkének (2) bekezdése).

A szabályozás szerint az 50 000 EUR-t meghaladó behajthatatlan összegek rendelkezésre bocsátása alól kizárólag a Bizottság mentesítheti a

Behajthatatlan és leírt követelések rendelkezésre bocsátása alóli mentesség kérelmezése: olyan eljárás, amely alapján a Bizottság ellenőrizheti, hogy a követelés behajthatatlansága a tagállamnak tudható-e be. Elutasítás esetén az

²² C-284/05., C-294/05., C-372/05., C-387/05., C-239/06., C-409/05. és C-461/05. sz. ügy.

²³ HL L 25., 2003.1.30., 1. o.

²⁴ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 346. cikke.

²⁵ Az összeg nem tartalmazza a tagállamoktól követelt, de rendelkezésre még nem bocsátott összegeket.

²⁶ A 2009. évi adatok nem teljesek, mivel a pénzügyi következményeket csak azután lehet teljes mértékben megállapítani, hogy a tagállamok összegyűjtötték a szükséges számviteli információkat.

²⁷ 2003 és 2005 között a Bizottság 176 kérelmet kapott, amelyek összege megközelítette a 39 millió EUR-t.

tagállamokat. Az említett határérték alatti összegek esetében a tagállamok maguk döntenek arról, hogy fennállnak-e a mentesség feltételei (a Bizottság azonban helyszíni ellenőrzést végezhet).

A mentességi kérelmek vizsgálata különösen fontos, és egyre nagyobb feladatot jelent a Bizottság számára. A 2004. november 16-i 2028/2004/EK rendelet elfogadásával meghatározásra került a *véglegesen behajthatatlan összegek* fogalma, valamint az, hogy az összegek mely konkrét feltételek mellett tekinthetők behajthatatlannak. Az új feltételek alapján a tagállamoknak lehetőségük nyílt arra, hogy külön számlájukat „megtisztítsák”, és a behajthatatlannak tekintett összegeket töröljék. Ehhez 2009. szeptember 30-ig tartó átmeneti időszak állt a rendelkezésükre.

A Bizottság mindezek következtében a kérelmek számának jelentős növekedésével szembesült (különösen 2008-ban és 2009-ben), ám a kihívással sikerült megbirkóznia. A 2006 és 2009 közötti időszak tekintetében a tagállamok 1017 kérelmet nyújtottak be (ebből csak 2008-ra vonatkozóan 589-et), amelyek bruttó összege megközelítette a **394 millió EUR-t**²⁷. Az említett időszakban feldolgozott kérelmek (a korábbi ügyek és az adott időszakban benyújtott kérelmek) közül a Bizottság 497 esetben hagyta jóvá a mentességet, csaknem **152 millió EUR** összegben. Ugyanakkor 168 esetben elutasította a mentességet. Ezen kérelmek összege – amelyet a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani – meghaladja a **62 millió EUR-t** (bruttó összeg). A Bizottságnak a vizsgált esetek csaknem 50 %-ában kiegészítő információkat kellett kérnie a tagállamoktól. 2009. december 31-én 165 kérelem feldolgozása volt folyamatban, amelyek összege mintegy **57 millió EUR-t** tett ki.

2010. január 1-jétől **WOMIS** (Write-Off Management and Information System, azaz a rendelkezésre nem bocsátható összegek igazgatási és információs rendszere) néven új adatbázis lépett életbe. Ez olyan többnyelvű eszköz, amelynek segítségével a tagállamok – a kizárólag felhatalmazott tagállami és bizottsági felhasználók számára hozzáférhető internetes adatbázis és kommunikációs alkalmazás révén – benyújthatják mentesség iránti kérelmüket. Az alkalmazás lehetővé teszi a tagállami kérelmek könnyebb és biztonságosabb feldolgozását, és a kérelmek nyomon követése céljából adatokat és információkat biztosít.

2.3.2 A hagyományos saját források megállapításában bekövetkezett, veszteséggel járó hibák kezelése.

A Bíróság 2005. november 15-i ítéletében²⁸ megerősítette a Bizottság álláspontját, és kifejezetten megállapította, hogy a tagállamoknak a hagyományos saját forrásokra vonatkozó közösségi jogosultság megállapításával (majd azoknak az uniós költségvetés számára történő rendelkezésre bocsátásával) kapcsolatos kötelezettsége abban a pillanatban megszületik, amint a vámjogszabályokban meghatározott feltételek teljesülnek. Nem szükséges tehát, hogy a megállapítás ténylegesen

összeget be kell fizetni a Bizottságnak.

A bejelentett esetek Bizottság által történő vizsgálatának célja a tagállamok által a beszéd végrehajtása során kifejtett gondosság értékelése. E módszer arra ösztönzi őket, hogy pontosan végezzék feladatukat.

²⁸ C-392/02. sz. ügy.

bekövetkezzen. A rendelkezésre bocsátás alóli mentességre csak abban az esetben van lehetőség, ha az összeg vis maior vagy más, a tagállamnak be nem tudható okokból behajthatatlan. Következésképpen, ha a tagállamok hibáznak, maguknak kell viselniük a pénzügyi következményeket.

A fenti ítélet alapján 2006 és 2009 között a Bizottság nyomon követte a tagállamok által az Unió pénzügyi érdekeinek sérelmére elkövetett adminisztrációs hibákat (helyszíni ellenőrzések, a vámok visszafizettetésére vagy elengedésére vonatkozó, adminisztrációs hiba alapján hozott nemzeti határozatok bejelentése stb.). A nyomon követés következtében a Bizottság a tagállamokat 2006 és 2009 között (bruttó) **85 millió EUR** rendelkezésre bocsátására tudta felszólítani.

2.3.3. Az OWNRES-adatbázis

Az 1150/2000/EK, Euratom rendeletnek megfelelően a tagállamok a 10 000 eurót meghaladó jogosultságokra vonatkozóan csalás és szabálytalanság esetében kötelesek tájékoztatni a Bizottságot. Ezeket az információkat az **OWNRES** adatbázis útján közlik.

Az adatbázis a Bizottság rendelkezésére bocsátja a beszédések nyomon követéséhez és a helyszíni ellenőrzések előkészítéséhez szükséges információkat. A közölt adatokat az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) is felhasználja különböző elemzésekhez.

***OWNRES adatbázis:** a tagállamok által feltöltött adatbázis, amely a 10 000 eurót meghaladó összegeket érintő, a tagállamok által megállapított csalásokra és szabálytalanságokra vonatkozó esetek összességét tartalmazza.*

2.4. A csatlakozó országokat érintő monitoring intézkedések.

Bulgária és Románia csatlakozása tekintetében a Bizottság 2006-ban kifejezetten a hagyományos saját források területére vonatkozó monitoring látogatásokat végzett. Ezek a látogatások, valamint az elvégzett szimulációs gyakorlatok lehetővé tették, hogy a Bizottság a csatlakozás előtt megfelelő mértékben megbizonyosodjon a tagállamoknak a közösségi vívmányok alkalmazását érintő adminisztratív kapacitásáról a saját források területén.

Horvátország tekintetében 2008 óta működik a monitoring program a csatlakozás lehető leghatékonyabb előkészítése érdekében. Ez a program 2010-ben is tovább folytatódik.

3. A FELÜGYELETI INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

A hagyományos saját forrásokra vonatkozó felügyeleti intézkedések működésében a 2006 és 2009 közötti időszak folyamán megállapított rendellenességek — éppúgy, mint a korábbi ellenőrzések során is — azt igazolják, hogy a Bizottságnak érdekében áll az ellenőrzések elvégzése. A Bizottság az ellenőrzési intézkedéseket követően olyan *hagyományos eszközökkel* él, mint a nem megfelelő nemzeti eljárások tekintetében a tagállamok által elvégzett helyesbítések, az ügyek számviteli helyesbítése, a megfigyelt rendellenességek egyedi kijavítása, a közösségi szövegek magyarázata, a hosszan tartó helytelen működés esetén a közösségi jogszabályok összehangolt javítása stb.

A helyszíni ellenőrzések látható következményei a pénzügyi következmények, ezek azonban önmagukban nem indokolják az ellenőrzéseket. A különböző ellenőrzések elsősorban annak biztosítására szolgálnak, hogy a saját források vonatkozásában megfelelő az uniós költségvetés finanszírozása. Emellett az ellenőrzések – a tagállamoktól összegyűjtött információk révén – hozzájárulnak a közösségi szabályok fokozottabb betartásához, sőt, befolyásolják az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére irányuló szabályozás javítását célzó folyamatot is.

1. KÖVETKEZTETÉS

A 2006 és 2009 között elért eredmények megerősítik, hogy szükség van a Bizottság által végzett ellenőrzésekre. Ezt támasztja alá, hogy javult az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódó közösségi rendelkezések betartása, valamint ezt igazolják a pénzügyi adatok is (a rendelkezésre bocsátott összesen mintegy nettó **237 millió EUR**). Az ellenőrzési tevékenység ezenkívül biztosítja a tagállamok közötti egyenlő bánásmódot mind a vámjogszabályok és a számviteli szabályok alkalmazása, mind pedig az Unió pénzügyi érdekeinek védelme vonatkozásában.

A jövőre nézve a Bizottság célja, hogy:

- **fenntartsa a helyszíni ellenőrzések vonatkozásában játszott szerepét**, vizsgálati módszereinek (ellenőrzési eszközök stb.) egyidejű javításával;
- folytassa a tagállamokban a **behajtási tevékenységek megerősített felügyeletét**;
- folytassa a csatlakozó országokat érintő **monitoring** tevékenységet, amelynek célja, hogy megfelelő mértékben megbizonyosodhasson arról, hogy ezen országokban a hagyományos saját források beszedésére vonatkozó rendszerek legkésőbb a csatlakozásuk időpontjában megfeleljenek a közösségi elvárásoknak.
-